Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 24 lutego 2022 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa (WPZiB) – Misja Unii Europejskiej w zakresie praworządności w Kosowie (Eulex Kosowo) – Wspólne działanie 2008/124/WPZiB – Artykuł 8 ust. 3 i 5, art. 9 ust. 3 i art. 10 ust. 3. – Status pracodawcy personelu misji – Artykuł 16 ust. 5 – Skutek subrogacyjny

W sprawie C-283/20

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez tribunal du travail francophone de Bruxelles (francuskojęzyczny sąd pracy w Brukseli, Belgia) postanowieniem z dnia 1 października 2019 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 25 czerwca 2020 r., w postępowaniu:

CO i in.

przeciwko

MJ,

Komisji Europejskiej,

Europejskiej Służbie Działań Zewnętrznych (ESDZ),

Radzie Unii Europejskiej,

Eulex Kosowo,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: E. Regan (sprawozdawca), prezes izby, K. Lenaerts, prezes Trybunału, pełniący funkcję sędziego piątej izby, C. Lycourgos, I. Jarukaitis i M. Ilešič, sędziowie,

rzecznik generalny: E. Tanchev,

sekretarz: M. Krausenböck, administratorka,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 16 czerwca 2021 r.,

* Język postępowania: francuski.

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu CO i in. – N. de Montigny, avocate,

– w imieniu Komisji Europejskiej – B. Mongin, G. Gattinara i Y. Marinova, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) – S. Marquardt, R. Spac i E. Orgován, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu Rady Unii Europejskiej – początkowo P. Mahnič i A. Vitro, a następnie A. Vitro i K. Kouri, w charakterze pełnomocników,

– w imieniu Eulex Kosowo – E. Raoult i M. Vicente Hernandez, avocates,

– w imieniu rządu hiszpańskiego – początkowo S. Jiménez García, a następnie M. J. Ruiz Sánchez, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 30 września 2021 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 8 ust. 3 i 5, art. 9 ust. 3 i art. 10 ust. 3 wspólnego działania Rady 2008/124/WPZiB z dnia 4 lutego 2008 r. w sprawie misji Unii Europejskiej w zakresie praworządności w Kosowie, Eulex Kosowo (Dz.U. 2008, L 42, s. 92).

2 Wniosek ten został przedstawiony w ramach sporu między CO i in., tj. 45 członkami lub byłymi członkami międzynarodowego personelu cywilnego misji w zakresie praworządności w Kosowie, o nazwie „Eulex Kosowo” o której mowa w art. 1 wspólnego działania 2008/124 (zwanej dalej „Eulex Kosowo”) a MJ, działającym jako szef tej misji, Komisją Europejską, Europejską Służbą Działań Zewnętrznych (ESDZ) i Radą Unii Europejskiej, w sprawie zmiany ich warunków pracy, a w przypadku niektórych z nich – nieprzedłużenia ich umów o pracę.

Ramy prawne

Wspólne działanie 2008/124

3 Artykuł 1 wspólnego działania 2008/124, zatytułowany „Misja”, stanowi w ust. 1:

„Niniejszym UE ustanawia misję Unii Europejskiej w zakresie praworządności w Kosowie, Eulex Koso[w]o (zwaną dalej »Eulex Koso[w]o«)”.

4 Artykuł 2 tego wspólnego działania, zatytułowany „Mandat misji”, stanowi:

„Eulex Kosowo wspomaga instytucje Kosowa, władze sądownicze i organy odpowiedzialne za zapewnienie przestrzegania prawa w ich działaniach zmierzających do osiągnięcia stabilności

i przyjęcia odpowiedzialności oraz w dalszym rozwijaniu i wzmacnianiu niezależnego, wieloetnicznego systemu wymiaru sprawiedliwości oraz wieloetnicznych służb policyjnych i celnych, zapewniając niezależność tych instytucji od nacisków politycznych oraz działanie przez nie z poszanowaniem międzynarodowo uznanych norm i najlepszych europejskich praktyk.

Eulex Kosowo, w pełnej współpracy z programami pomocy Komisji Europejskiej, wykonuje swój mandat przez monitorowanie, mentorowanie i doradzanie, a jednocześnie zachowuje pewne obowiązki wykonawcze".

5 Artykuł 8 omawianej decyzji ramowej, zatytułowany „Szef misji", stanowi:

„1. Szef misji przyjmuje odpowiedzialność za Eulex Kosowo oraz sprawuje nad tą misją dowództwo i kontrolę na szczeblu teatru działań.

[…]

3. Szef misji wydaje instrukcje całemu personelowi Eulex Kosowo, co obejmuje w tym przypadku komórkę wspierającą w Brukseli, służące skutecznemu prowadzeniu Eulex Kosowo w teatrze działań, i odpowiada za koordynację Eulex Kosowo i bieżące zarządzanie tą misją zgodnie z instrukcjami dowódcy operacji cywilnej.

[…]

5. Szef misji jest odpowiedzialny za wykonanie budżetu Eulex Kosowo. W tym celu podpisuje on z Komisją umowę.

[…]

7. Szef misji reprezentuje Eulex Kosowo na miejscu prowadzenia operacji i zapewnia odpowiednią widoczność działań Eulex Kosowo.

[…]".

6 Artykuł 9 tego wspólnego działania, zatytułowany „Personel", stanowi:

„1. Liczba i kompetencje personelu Eulex Kosowo są zgodne z mandatem misji określonym w art. 2, z jej zadaniami określonymi w art. 3 i ze strukturą Eulex Kosowo określoną w art. 6.

2. Eulex Kosowo składa się głównie z personelu oddelegowanego przez państwa członkowskie lub instytucje [Unii]. Każde państwo członkowskie lub instytucja [Unii] ponosi koszty związane z oddelegowanym przez siebie personelem, włącznie z kosztami podróży do miejsca rozmieszczenia i z powrotem, wynagrodzeniem, opieką medyczną oraz dodatkami innymi niż diety dzienne, dodatki za ponoszone ryzyko i za trudne warunki pracy.

3. W zależności od potrzeb Eulex Kosowo może również zatrudniać na podstawie umów personel międzynarodowy oraz personel miejscowy.

[…]".

7 Artykuł 10 wspólnego działania 2008/124, zatytułowany „Status Eulex Kosowo i jego personelu”, stanowi w ust. 3:

„Warunki zatrudnienia oraz prawa i obowiązki międzynarodowego i miejscowego personelu cywilnego są określane w umowach zawartych między szefem misji a członkami personelu”.

Wspólne działanie 2008/124, zmienione decyzją 2014/349/WPZiB

8 Wspólne działanie 2008/124 zostało zmienione między innymi decyzją Rady 2014/349/WPZiB z dnia 12 czerwca 2014 r. (Dz.U. 2014, L 174, s. 42) (zwane dalej „zmienionym wspólnym działaniem 2008/124”) i przedłużone przez nią do dnia 14 czerwca 2016 r.

9 Zgodnie z brzmieniem motywu 6 decyzji 2014/349:

„(6) Misja Eulex Kosowo będzie prowadzona w sytuacji, która może ulec pogorszeniu i zaszkodzić osiąganiu celów działań zewnętrznych Unii przedstawionych w art. 21 traktatu [UE]”.

10 Artykuł 15a zmienionego wspólnego działania 2008/124 ma następujące brzmienie:

„Eulex Kosowo ma zdolność do nabywania usług i towarów, do zawierania umów i uzgodnień administracyjnych, do zatrudniania personelu, do posiadania rachunków bankowych, do nabywania i zbywania aktywów i do realizacji pasywów, a także do bycia stroną postępowania sądowego – odpowiednio do potrzeb związanych z wykonaniem niniejszego wspólnego działania”.

11 Artykuł 16 ust. 5 zmienionego wspólnego działania 2008/124 stanowi:

„Eulex Kosowo odpowiada za wszelkie roszczenia i zobowiązania powstające w wyniku realizacji mandatu od dnia 15 czerwca 2014 r. z wyjątkiem roszczeń związanych z poważnymi uchybieniami ze strony szefa misji, za które ponosi odpowiedzialność szef misji”.

12 Zgodnie z art. 20 zmienionego wspólnego działania 2008/124:

„Niniejsze wspólne działanie wchodzi w życie z dniem jego przyjęcia.

Niniejsze wspólne działanie traci moc z dniem 14 czerwca 2016 r. […]”.

13 Zgodnie z art. 2 decyzji 2014/349 weszła ona w życie z dniem jej przyjęcia, tj. 12 czerwca 2014 r.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

14 Z postanowienia odsyłającego wynika, że skarżący w postępowaniu głównym byli lub nadal są zatrudnieni w służbie misji Eulex Kosowo jako członkowie międzynarodowego personelu cywilnego na podstawie umów o pracę na czas określony, które były kolejno przedłużane. Umowy te zawierają klauzulę powierzającą jurysdykcję sądom w Brukseli (Belgia). W odniesieniu do niektórych z przedmiotowych umów klauzula ta została następnie zastąpiona klauzulą powierzającą tę jurysdykcję od października 2014 r. Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

15 MJ pełnił funkcję szefa misji od dnia 1 lutego 2013 r. do dnia 14 października 2014 r. zgodnie z zasadami określonymi w szczególności w umowach, które zawarł z Komisją w dniach 1 lutego i 7 czerwca 2013 r.

16 Wiosną 2012 r. dokonano zmiany zaszeregowania różnych istniejących w ramach Eulex Kosowo stanowisk, co pociągnęło za sobą, zdaniem skarżących w postępowaniu głównym, zmianę zakresu ich obowiązków i znaczne obniżenie ich wynagrodzenia. Po tej zmianie zaszeregowania stanowisk nastąpiły trzy „fale" nieprzedłużania umów, a mianowicie, wiosną i latem 2013 r., jesienią 2014 r. oraz jesienią 2016 r.

17 Pismem złożonym w dniu 6 sierpnia 2013 r. niektórzy ze skarżących w postępowaniu głównym wnieśli do Sądu Unii Europejskiej, na podstawie art. 263 TFUE, skargę przeciwko Komisji, ESDZ i Eulex Kosowo, zmierzającą do stwierdzenia nieważności decyzji podjętych przez MJ jako szefa misji o nieprzedłużeniu umów o pracę tych skarżących po określonej dacie.

18 Postanowieniem z dnia 30 września 2014 r., Bitiqi i in./Komisja i in. (T-410/13, niepublikowanym, EU:T:2014:871), Sąd oddalił tę skargę z uwagi na brak jurysdykcji, ze względu na to, że będący przedmiotem sporu stosunek prawny wpisywał się w kontekst umowny, a zatem był objęty zakresem stosowania klauzuli zawartej w umowach o pracę, powierzającej jurysdykcję sądom w Brukseli do orzekania w sporach wynikających z takich umów lub z nimi związanych.

19 Pismami złożonymi w dniach 11 lipca, 14 lipca i 21 października 2014 r. skarżący w postępowaniu głównym wnieśli skargi do sądu odsyłającego, tribunal du travail francophone de Bruxelles (francuskojęzycznego sądu pracy w Brukseli, Belgia), kwestionując zmianę zaszeregowania ich stanowisk lub nieprzedłużenie umów o pracę, jak również przyznany im status, w szczególności w zakresie zabezpieczenia społecznego, i domagając się odszkodowania.

20 Początkowo skargi te wniesiono przeciwko MJ jako szefowi misji, Radzie, Komisji i ESDZ. Tych czterech pozwanych w postępowaniu głównym podniosło jednak, że, zgodnie ze zmienionym wspólnym działaniem 2008/124, Eulex Kosowo powinna być jedynym podmiotem odpowiadającym za wszelkie roszczenia i zobowiązania powstające w wyniku realizacji jej mandatu, zarówno w przyszłości, jak i w przeszłości, zgodnie z art. 16 ust. 5 tego zmienionego wspólnego działania.

21 W odpowiedzi skarżący w postępowaniu głównym wnieśli o przypozwanie Eulex Kosowo w celu jej przystąpienia do sprawy w postępowaniu przed sądem odsyłającym. Sąd ten oddzielił jednak rozpatrzenie tych wniosków od rozpatrzenia kwestii wstępnych dotyczących dopuszczalności i postępowania, będących przedmiotem skierowanych przez skarżących skarg głównych przeciwko czterem pierwszym pozwanym w postępowaniu głównym.

22 Wyrokiem wstępnym z dnia 1 czerwca 2018 r. sąd odsyłający orzekł, że MJ jako szef misji powinien zostać wyłączony ze sprawy w odniesieniu do okresu rozpoczynającego się w dniu 12 czerwca 2014 r., ponieważ w tym dniu przyjęto decyzję 2014/349 i że w konsekwencji należało go uznać za niedziałającego już, począwszy od tej daty, we własnym imieniu, lecz jedynie jako „reprezentant" Eulex Kosowo. Sąd odsyłający postanowił również, że Rada, Komisja i ESDZ powinny zostać wyłączone ze sprawy w odniesieniu do tego okresu ze względu na to, iż Eulex Kosowo uzyskała w tej dacie osobowość prawną i że działania podejmowane przez tę misję były dokonywane w jej własnym imieniu. Jednakże w odniesieniu do okresu przed dniem 12 czerwca

2014 r. sąd odsyłający zarządził wznowienie postępowania w celu umożliwienia stronom przedstawienia uwag dotyczących istnienia domniemanego pełnomocnictwa MJ i jego poprzedników działających jako szefowie misji w tym okresie.

23 Po wysłuchaniu uwag stron sąd odsyłający zaznacza, że ma w dalszym ciągu wątpliwości co do kwestii czy MJ działał we własnym imieniu, czy też na rachunek jednej lub kilku instytucji.

24 W tych okolicznościach tribunal du travail francophone de Bruxelles (francuskojęzyczny sąd pracy w Brukseli) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy [art. 8 ust. 3] i [art. 10 ust. 3] [wspólnego działania 2008/124], w stosownym przypadku w związku z wszelkimi innymi ewentualnie właściwymi przepisami, należy interpretować w ten sposób, że przyznają one szefowi misji, działającemu w swoim imieniu i na własny rachunek, status pracodawcy międzynarodowego personelu cywilnego zatrudnionego w służbie [Eulex Kosowo] w okresie poprzedzającym dzień 12 czerwca 2014 r., czy też – mając w szczególności na względzie [art. 8 ust. 5] i [art. 9 ust. 3] wspólnego działania [2008/124] – w ten sposób, że przepisy te przyznają status pracodawcy [Unii] lub jednej z instytucji [Unii], takiej jak [Komisja], [ESDZ], [Rada] lub wszelkiej innej ewentualnej instytucji, na której rachunek szef misji działał do tego dnia na mocy pełnomocnictwa, delegowanych uprawnień lub w ramach jakiejkolwiek innej formy reprezentacji, którą należałoby ustalić w razie potrzeby?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

W przedmiocie dopuszczalności

25 Komisja uważa, że niniejszy wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym jest niedopuszczalny, ponieważ nie ma on znaczenia dla rozstrzygnięcia sporu w postępowaniu głównym.

26 Z jednej strony wniosek ten dotyczy przepisów prawa Unii, które nie obowiązywały już w momencie składania wniosków do tego sądu. Z art. 16 ust. 5 zmienionego wspólnego działania 2008/124, które weszło w życie w dniu 12 czerwca 2014 r., wynika bowiem, że od dnia 15 czerwca 2014 r. Eulex Kosowo posiada zdolność prawną, a więc przejmuje odpowiedzialność za wszelkie roszczenia i zobowiązania powstające w wyniku realizacji mandatu misji. Ponadto z tego względu skarżący w postępowaniu głównym wszczęli przeciwko Eulex Kosowo równoległe postępowanie przed tym samym sądem krajowym, oparte na tych samych okolicznościach faktycznych.

27 Z drugiej strony Komisja kwestionuje, na podstawie pkt 34–51 wyroku z dnia 5 lipca 2018 r., Jenkinson/Rada i in. (C-43/17 P, EU:C:2018:531), rozróżnienie dokonane przez sąd odsyłający między okresami przed i po dniu 12 czerwca 2014 r.

28 W tym względzie należy jednak przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału wyłącznie do sądu krajowego, przed którym zawisł spór i który powinien przyjąć na siebie odpowiedzialność za mające zapaść orzeczenie sądowe, należy dokonanie oceny, w świetle szczególnych okoliczności sprawy, zarówno konieczności wydania orzeczenia w trybie prejudycjalnym po to, aby tenże sąd krajowy był w stanie wydać swoje orzeczenie, jak i znaczenia dla sprawy pytań zadanych Trybunałowi. W związku z tym, jeśli postawione pytania dotyczą

wykładni prawa Unii, Trybunał jest w zasadzie zobowiązany do wydania orzeczenia (wyrok z dnia 15 lipca 2021 r., The Department for Communities in Northern Ireland, C-709/20, EU:C:2021:602, pkt 54 i przytoczone tam orzecznictwo).

29 Oznacza to, że pytania dotyczące prawa Unii korzystają z domniemania posiadania znaczenia dla sprawy. Odmowa wydania przez Trybunał orzeczenia w przedmiocie pytania prejudycjalnego przedstawionego przez sąd krajowy jest możliwa tylko wtedy, gdy jest oczywiste, że wykładnia prawa Unii, o którą wniesiono, nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym lub z przedmiotem postępowania głównego, gdy problem jest natury hipotetycznej bądź gdy Trybunał nie dysponuje informacjami w zakresie stanu faktycznego lub prawnego niezbędnymi do udzielenia użytecznej odpowiedzi na postawione mu pytania (wyrok z dnia 15 lipca 2021 r., The Department for Communities in Northern Ireland, C-709/20, EU:C:2021:602, pkt 55 i przytoczone tam orzecznictwo).

30 W niniejszym przypadku należy stwierdzić, że zarzucany brak zastosowania do postępowania głównego przepisów, o których wykładnię wnioskowano, nie wynika w sposób oczywisty z akt sprawy, którymi dysponuje Trybunał. W szczególności istnienie odrębnego pisma procesowego przeciwko Eulex Kosowo nie wydaje się być wystarczające, aby wykazać, że wątpliwości podniesione przez sąd odsyłający w odniesieniu do tych przepisów nie są rzeczywiste lub że ich wykładnia nie ma związku z rzeczywistością lub przedmiotem postępowania głównego.

31 Z pewnością w pkt 34–51 wyroku z dnia 5 lipca 2018 r., Jenkinson/Rada i in. (C-43/17 P, EU:C:2018:531), Trybunał orzekł, że właściwość Sądu do orzekania w przedmiocie wniosku o zmianę kwalifikacji ostatniej umowy o pracę zawartej przez członka personelu przydzielonego do Eulex Kosowo oznacza, że sąd ten musi uwzględnić umowy zawarte wcześniej przez tego członka personelu, nawet jeśli sąd ten nie był właściwy ratione temporis do orzekania w przedmiocie tych umów. Rozwiązanie to nie może czynić jednak pytania postawionego przez sąd odsyłający hipotetycznym. Rzeczone pytanie nie odnosi się bowiem do właściwości ratione temporis tego sądu do orzekania w przedmiocie sporu głównego, lecz do określenia podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie misji Eulex Kosowo, a w związku z tym podmiotu posiadającego status strony pozwanej w postępowaniu głównym.

32 W świetle powyższych rozważań należy stwierdzić, że postawione pytanie nie może zostać uznane za pozbawione znaczenia dla wyniku postępowania głównego, a zatem że jest ono dopuszczalne.

Co do istoty

33 Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem w ramach ustanowionej w art. 267 TFUE procedury współpracy między sądami krajowymi a Trybunałem do tego ostatniego należy udzielenie sądowi krajowemu użytecznej odpowiedzi, która umożliwi mu rozstrzygnięcie zawisłego przed nim sporu. Mając to na uwadze, Trybunał powinien w razie potrzeby przeformułować przedłożone mu pytania. Ponadto Trybunał może wziąć pod rozwagę normy prawa Unii, na które sąd krajowy nie powołał się w swoich pytaniach prejudycjalnych [zob. podobnie wyrok z dnia 5 grudnia 2019 r., Centraal Justitieel Incassobureau (Uznawanie i wykonywanie kar o charakterze pieniężnym), C-671/18, EU:C:2019:1054, pkt 26 i przytoczone tam orzecznictwo].

34 W tym przypadku, z jednej strony, z akt sprawy, jakimi dysponuje Trybunał, wynika, że poprzez swoje pytanie sąd odsyłający dąży do określenia podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie misji Eulex Kosowo przed dniem 12 czerwca 2014 r. i który w związku z tym powinien zostać uznany za posiadający status strony pozwanej w postępowaniu głównym.

35 Z drugiej strony należy zauważyć, że ze względów formalnych sąd odsyłający zwraca się do Trybunału o wypowiedzenie się w przedmiocie wykładni nie tylko art. 8 ust. 3 i 5, art. 9 ust. 3 i art. 10 ust. 3 wspólnego działania 2008/124, lecz także pozostających w związku z nimi „wszelkich innych ewentualnie właściwych przepisów". Tymczasem art. 16 ust. 5 zmienionego wspólnego działania 2008/124 wyjaśnia, że od dnia 15 czerwca 2014 r. Eulex Kosowo jest odpowiedzialna za wszelkie roszczenia i zobowiązania wynikające z wykonania powierzonej jej misji, z wyjątkiem roszczeń związanych z poważnymi uchybieniami ze strony szefa misji.

36 W związku z tym, w celu udzielenia użytecznej odpowiedzi na zadane pytanie, należy uznać, że poprzez swoje pytanie sąd odsyłający zmierza w istocie do ustalenia, czy art. 8 ust. 3 i 5, art. 9 ust. 3 i art. 10 ust. 3 wspólnego działania 2008/124 oraz art. 16 ust. 5 zmienionego wspólnego działania 2008/124, należy interpretować w ten sposób, że określają one szefa misji, działającego we własnym imieniu i na własny rachunek, lub Komisję, ESDZ, Radę lub jakikolwiek inny podmiot jako posiadających status pracodawcy personelu Eulex Kosowo w okresie przed dniem 12 czerwca 2014 r.

37 W tym przypadku, w odniesieniu do zakresu art. 16 ust. 5 zmienionego wspólnego działania 2008/124, sąd odsyłający uważa, że istnieje niejasność co do czasowego zakresu stosowania tego przepisu, ponieważ co do istoty wyrażenie „od dnia 15 czerwca 2014 r." można rozumieć jako odnoszące się do daty, w której Eulex Kosowo stała się odpowiedzialna za roszczenia i zobowiązania powstające w wyniku realizacji jej mandatu, w tym roszczenia i zobowiązania wynikające z działań podejmowanych wcześniej, lub, alternatywnie, jako przypisanie Eulex Kosowo odpowiedzialności jedynie za sytuacje prawne powstałe po tej dacie.

38 Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału, dokonując wykładni przepisu prawa Unii, należy uwzględnić jego brzmienie, kontekst i cele, do których zmierza uregulowanie, którego jest częścią [zob. podobnie wyrok z dnia 29 kwietnia 2021 r., X (Europejski nakaz aresztowania – ne bis in idem), C-665/20 PPU, EU:C:2021:339, pkt 69 i przytoczone tam orzecznictwo].

39 Jeśli chodzi o brzmienie art. 16 ust. 5 zmienionego wspólnego działania 2008/124, stanowi on, że Eulex Kosowo jest odpowiedzialna za wszelkie roszczenia i zobowiązania powstające w wyniku realizacji mandatu od dnia 15 czerwca 2014 r., z wyjątkiem wszelkich roszczeń związanych z poważnymi uchybieniami ze strony szefa misji, za które odpowiedzialność ponosi szef misji.

40 Wynika z tego, że przepis ten ma na celu doprecyzowanie, kto ponosi odpowiedzialność za roszczenia i zobowiązania związane z wykonaniem misji powierzonej Eulex Kosowo, co oznacza, że ma on na celu określenie nie tego, kto od dnia 15 czerwca 2014 r. ma być uznany za autora działań wchodzących w zakres tej misji, ale tego, kto od tego samego dnia ma ponosić za nie odpowiedzialność.

41 W konsekwencji słowa „od dnia 15 czerwca 2014 r." należy rozumieć jako określające nie datę, w której muszą mieć miejsce ewentualne działania lub powstać ewentualne zobowiązania lub roszczenia, aby wchodzić w zakres odpowiedzialności Eulex Kosowo, lecz datę, od której należy uznać, że Eulex Kosowo przejmuje odpowiedzialność za wszelkie szkody i zobowiązania, które powstały lub powstaną w związku z wykonaniem powierzonej jej misji, a w konsekwencji, że od

tej daty wstępuje ona w prawa i obowiązki osoby lub osób uprzednio odpowiedzialnych za wykonanie tej misji, z wyjątkiem zobowiązań wynikających z poważnych uchybień ze strony szefa misji, za które odpowiedzialność ponosi szef misji.

42 Za taką wykładnią przemawia zarówno kontekst, w jakim jest osadzony art. 16 ust. 5 zmienionego wspólnego działania 2008/124, jak i cele, do których zmierza to uregulowanie.

43 Jeżeli chodzi o kontekst, w jaki wpisuje się ten przepis, to należy zauważyć, że po wejściu w życie w dniu 12 czerwca 2014 r. art. 15a zmienionego wspólnego działania 2008/124, Eulex Kosowo uzyskała zdolność do nabywania usług i towarów, do zawierania umów i uzgodnień administracyjnych, do zatrudniania personelu, do posiadania rachunków bankowych, do nabywania i zbywania aktywów i do realizacji pasywów, a także do bycia stroną postępowania sądowego – odpowiednio do potrzeb związanych z wykonaniem tego wspólnego działania.

44 Ze zdolności prawnej przyznanej Eulex Kosowo na mocy art. 15a zmienionego wspólnego działania 2008/124, która obejmuje zdolność do bycia stroną w postępowaniach sądowych, wynika, że podmiot ten jeszcze przed dniem 15 czerwca 2014 r. ponosił odpowiedzialność za wykonanie powierzonej mu misji. W tych okolicznościach art. 16 ust. 5 tego zmienionego wspólnego działania nie można interpretować w ten sposób, że odpowiedzialność przypisana w omawianym wspólnym działaniu Eulex Kosowo dotyczy wyłącznie działań mających miejsce i zobowiązań lub roszczeń powstałych w dniu 15 czerwca 2014 r. lub po tej dacie.

45 Jeśli chodzi o cele, do których zmierza zmienione wspólne działanie 2008/124, to z motywu 6 decyzji 2014/349 wynika, że została ona przyjęta w celu zaradzenia sytuacji, która mogła ulec pogorszeniu i zagrozić osiągnięciu celów działań zewnętrznych Unii określonych w art. 21 traktatu UE. Wykładnia przedstawiona w niniejszym wyroku, zgodnie z którą art. 16 ust. 5 zmienionego wspólnego działania 2008/124 spowodował wstąpienie Eulex Kosowo w prawa i obowiązki osoby lub osób uprzednio odpowiedzialnych za wykonanie misji, jest zgodna z celem decyzji 2014/349, którym jest wzmocnienie misji powierzonej Eulex Kosowo.

46 W świetle powyższego art. 16 ust. 5 zmienionego wspólnego działania 2008/124 należy interpretować w ten sposób, że od dnia 15 czerwca 2014 r. przenosi on na Eulex Kosowo, co do zasady, odpowiedzialność za wszelkie roszczenia i zobowiązania, które już powstały lub powstaną z tytułu wykonania mandatu powierzonego Eulex Kosowo i w związku z tym jako powodujący wstąpienie Eulex Kosowo, od tej daty, w prawa i obowiązki osoby lub osób lub instytucji uprzednio odpowiedzialnej lub odpowiedzialnych za wykonanie tej misji, w tym przystąpienie do toczących się postępowań sądowych.

47 W konsekwencji na zadane pytanie należy odpowiedzieć, że art. 16 ust. 5 zmienionego wspólnego działania 2008/124 należy interpretować w ten sposób, że od dnia 15 czerwca 2014 r. określa on Eulex Kosowo jako odpowiedzialną, a w związku z tym jako stronę pozwaną w każdym postępowaniu dotyczącym skutków wykonania powierzonej jej misji i to niezależnie od tego, czy okoliczności faktyczne leżące u podstaw takiego postępowania miały miejsce przed dniem 12 czerwca 2014 r., czyli dniem wejścia w życie decyzji 2014/349.

W przedmiocie kosztów

48 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 16 ust. 5 wspólnego działania Rady 2008/124/WPZiB z dnia 4 lutego 2008 r. w sprawie misji Unii Europejskiej w zakresie praworządności w Kosowie, Eulex Kosowo, zmienionego decyzją Rady 2014/349/WPZiB z dnia 12 czerwca 2014 r., należy interpretować w ten sposób, że od dnia 15 czerwca 2014 r. określa on misję w zakresie praworządności w Kosowie, zwaną „Eulex Kosowo”, o której mowa w art. 1 tego wspólnego działania, jako odpowiedzialną, a w związku z tym jako stronę pozwaną w każdym postępowaniu dotyczącym skutków wykonania powierzonej jej misji i to niezależnie od tego, czy okoliczności faktyczne leżące u podstaw takiego postępowania miały miejsce przed dniem 12 czerwca 2014 r., czyli dniem wejścia w życie decyzji 2014/349.

Podpisy